

2024: KOMPETENSFÖRSÖRJNINGSBEHOV INOM

BESÖKS- NÄRINGEN

DEL 2

REGION
KRONOBERG

Innehåll

Bakgrund	3
Så räknar vi	4
Beräknad efterfrågan.....	4
Beräknad pensionsavgång.....	5
Efterfrågan på arbetskraft.....	5
Sysselsatta fördelat på yrke	7
Pensionsavgångar.....	8
Åldersstruktur inom besöksnäring	8
Totalt antal pensionsavgångar från 2024 till år 2032	11
Rekryteringsbehov	14
Totalt rekryteringsbehov	14
Vanligaste utbildningarna	15
Matchning mellan utbildningsinriktning och yrke.....	19
Var jobbar restaurangutbildade?	22
Var jobbar Kockar och kallskänkor?.....	22
Bilaga 1. Tabeller.....	25
Bilaga 2. Om yrkesklassificeringen SSYK 2012	27

Bilaga 3. Om standarden för svensk näringsgrensindelning

SNI 28

Bilaga 4. Utbildningsgrupperna..... 29

Bakgrund

Denna rapport berör Besöksnäring och branschen innehåller verksamheter inom allt från Hotell och logiverksamhet, rese- och turisttjänster, kultur och nöje samt sport- och fritidsverksamhet. Det finns ingen generell definition av vilka företag som ingår i branschen så Region Kronoberg har tillsammans med Destination Småland enats om att utgå från förteckningen som finns i bilaga 3. Besöksnäringen är en av få branscher i Sverige som har en jämn könsfördelning. Av de sysselsatta år 2023 var 49 % män och 51 % kvinnor. Dock skiljer det sig mellan de olika verksamheterna, Hotell och restaurangverksamhet och Kultur, nöje och fritid har jämn könsfördelning, medan Transport och magasinering har övervägande andel män och Uthyrning, resetjänster mm har övervägande andel kvinnor.

Figur 1. Könsfördelning per sektor inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023.

All statistik som redovisas har hämtats från Statistiska Centralbyrån.

Så räknar vi

Vi har beräknat rekryteringsbehov för Besöksnäringen baserat på branschens förväntade behov och beräknade pensionsavgångar. Prognosen görs på medellång sikt, fram till år 2032. Ett rekryteringsbehov beräknas för perioden och för respektive år. Rapporten innehåller även uppgifter om de vanligaste yrkena i branschen, utbildningsnivå hos de sysselsatta samt hur väl deras utbildning stämmer överens med det arbete de utför. Vi har inte tagit hänsyn till normal personalomsättning, dvs när en sysselsatt byter från ett jobb till ett annat utan att gå i pension. Resultaten i rapporten baseras på prognoser och antaganden för sysselsättning inom Besöksnäringen och ger en väl underbyggd indikation på vad som är att vänta under de närmaste åren, inte en slutlig sanning.

Beräknad efterfrågan

Efterfrågan definieras som den totala sysselsatta dagbefolkningen inom Besöksnäring och görs i form av en prognos för Kronobergs län för år 2024-2032. För att beräkna antalet sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronoberg har vi använt sysselsättningsutvecklingen för näringsgrenen Hotell och restaurang från Statistiska Centralbyråns rapport 'Trender och Prognoser'¹. I den rapporten redovisas behovet inom Hotell och restaurang fram till år 2040. Den årliga sysselsättningsutvecklingen har räknats fram och sedan har de procentuella ökningarna nationellt sett applicerats på data för Kronoberg för år 2023 för att räkna ut vårt regionala kommande behov av Hotell och restaurang. Sedan har Kronobergs behov räknats upp för att täcka även övriga delar inom Besöksnäringen. Denna utveckling av sysselsättningsandelen har sedan applicerats för respektive år fram till år 2032. Därigenom erhålls hur många

¹ [SCB: Trender och Prognoser 2023](#)

sysselsatta inom Besöksnäringen som det beräknas vara under perioden i Kronobergs län.

Beräknad pensionsavgång

Beräkningarna av pensionsavgångar utgår ifrån den totala sysselsatta dagbefolkningen för respektive år som sedan fördelas ut per ålder enligt årskullsmönster från data före prognosperioden. I prognosberäkningarna har det antagits att pensionsavgångar följer samma mönster som uppvisas i åldersstrukturen för historiska data, vilket innebär en gradvis avtrappning från 60 års ålder. Eftersom riktåldern för pension kommer att förändras under prognosperioden är det svårt att beräkna exakt vid vilken ålder de sysselsatta kommer att gå i pension. Men på totalen görs antagandet att det under prognosperioden inte kommer ske så stora förändringar då en gradvis avtrappning sker redan idag. Rapporten innehåller inte någon information om exakt i vilken ålder de sysselsatta går i pension, men en prognos över hur många som kommer att pensionera sig i åldersgrupperna 61-74 år för respektive år.

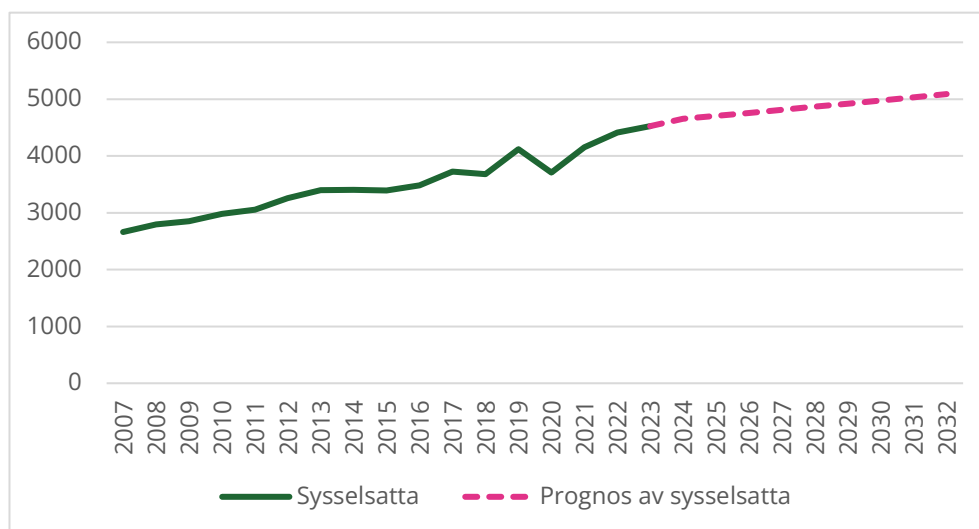
Efterfrågan på arbetskraft

Besöksnäringen är en viktig bransch för Kronobergs län och är utpekad i Kronobergs strategi för Smart specialisering som ett tillväxt- och utvecklingsområde. I figur 2 visas hur många som har varit sysselsatta inom branschen sedan 2007-2023² samt en prognos för hur många som kommer vara sysselsatta år 2024-2032. Mellan år 2007 och 2022 har antal sysselsatta ökat med 65 % i Kronobergs län, vilket är högre än riket som hade en ökning på 45 %. Både i riket och i Kronobergs län finns det ett tapp i antal sysselsatta

² Den senaste statistiken som fanns tillgänglig för sysselsatta när denna rapport sammanställdes.

under pandemins första år 2020, men efter det har antal sysselsatta ökat igen. Efter pandemin ligger dock tillväxttakten på samma nivå i Kronoberg som i riket. Enligt prognosen för år 2024-2032 så kommer antal sysselsatta öka med 11 %.

Figur 2. Antal sysselsatta inom Besöksnäringen i åldern 15-74 år i Kronobergs län år 2007-2032.

Något som troligtvis kommer påverka tillväxten av antal sysselsatta i framtiden är det faktum att år 2029 står den fasta förbindelsen mellan Rödby i Danmark och Puttgarden i Tyskland (Fehmarn Bält tunneln) färdig. Som det fastställdes i rapporten Fehmarn Bält och Kronoberg³ talar mycket för att Fehmarn Bält tunneln kommer att medföra stora möjligheter för att utveckla besöksnäringen i Kronoberg. Detta är dock inget som har tagits med i beräkningen av prognosen i denna rapport.

År 2023 fanns det 4 525 sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronobergs län. Enligt prognosen av sysselsättningen för länet ökar antalet sysselsatta med knappt 500 personer under prognosperioden fram till år 2032.

³ [Fehmarn Bält och Kronoberg](#)

Sysselsatta fördelat på yrke

I denna rapport presenteras inte hur efterfrågan och tillväxten kommer att se ut per yrke för prognosperioden. Det som presenteras är de vanligaste yrkena inom branschen i Kronobergs län och hur många som var sysselsatta i dessa yrken år 2023, vilket redovisas i bilaga 1. Tillsammans sysselsätter de 30 yrkena 77 % av samtliga sysselsatta inom branschen. Det vanligaste yrket inom Besöksnäringen är Restaurang- och köksbiträden och 23 % av de sysselsatta inom branschen har detta yrke. De tre vanligaste yrkena är presenterade i figuren 3, hur många som var sysselsatta år 2023, hur stor andel av de sysselsatta som var män, hur stor andel av de sysselsatta som yrket motsvarar av branschen totalt samt genomsnittsåldern inom yrket.

Figur 3. De tre vanligaste yrkena inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023.

Yrke	Antal sysselsatta år 2023	Andel män av sysselsatta	Andel av sysselsatta inom Besöksnäring	Genomsnittsålder
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	1023	42%	23%	26 år
5120 Kockar och kallskänkor	382	68%	8%	38 år
5131 Hovmästare och servitörer	310	35%	7%	30 år

De fem vanligaste yrkena per kön finns redovisade i figur 4 nedan. Vanligaste yrket för både kvinnor och män är Restaurang- och köksbiträden, men både Kockar och kallskänkor samt Hovmästare och servitörer finns i topp 5-listan både hos män och kvinnor.

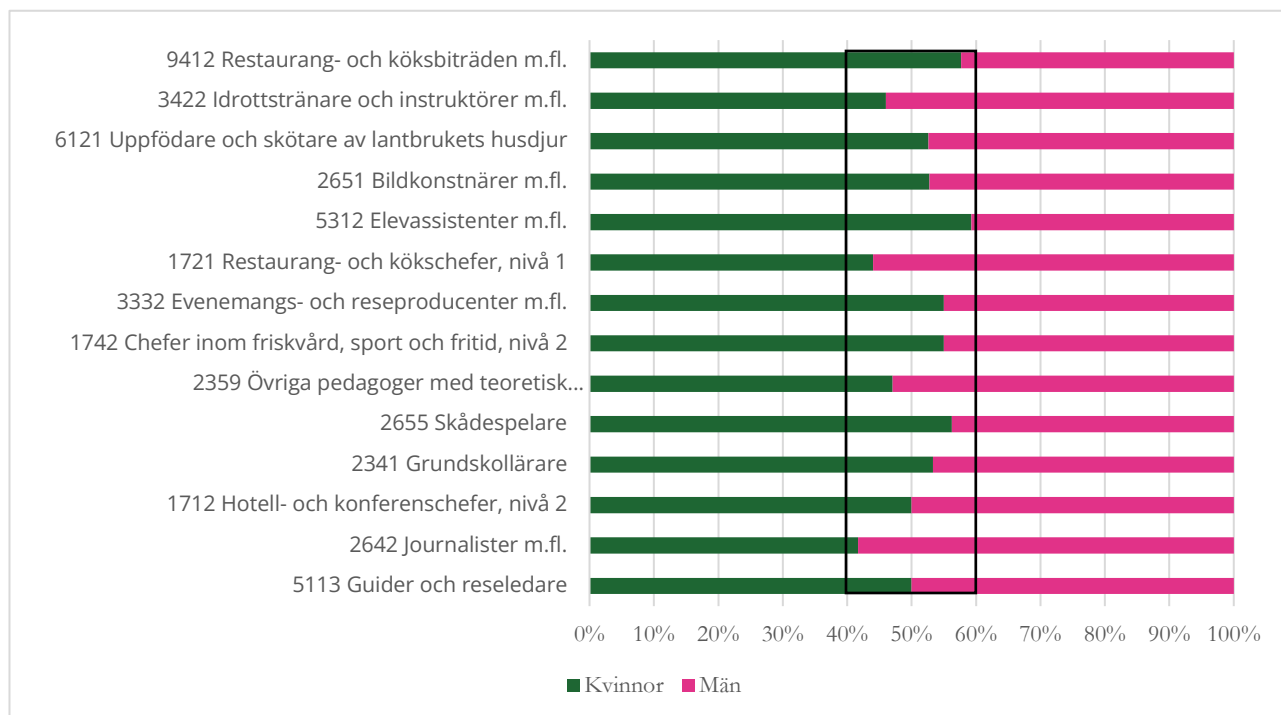
Figur 4. De fem vanligaste yrkena inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 per kön.

Yrke	Antal män	Yrke	Antal kvinnor
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	433	9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	590
5120 Kockar och kallskänkor	259	5131 Hovmästare och servitörer	201
5131 Hovmästare och servitörer	109	9111 Städare	171
3422 Idrottstränare och instruktörer m.fl.	108	5120 Kockar och kallskänkor	123
3421 Professionella idrottsutövare	99	4224 Hotellreceptionister m.fl.	101

I bilaga 1 finns en lista med de 15 vanligaste yrken per kön.

Besöksnäringen är en av de branscher i Kronoberg som har en jämn fördelning mellan andel sysselsatta män och andel sysselsatta kvinnor, som vi nämnde i avsnittet Bakgrund. Med det sagt betyder det inte att alla yrken inom besöksnäring har en jämn könsfördelning. I figur 5 visas de yrken inom Besöksnäringen som hade en jämn könsfördelning år 2023, dvs. könsfördelningen var inom 40-60 % av respektive kön. Det var endast 37 av 221 yrken inom Besöksnäring som hade en jämn könsfördelning, men i figuren kan endast 14 av dem visas då övriga hade för få antal sysselsatta för att kunna presenteras.

Figur 5. De yrken inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 som har en jämn könsfördelning.

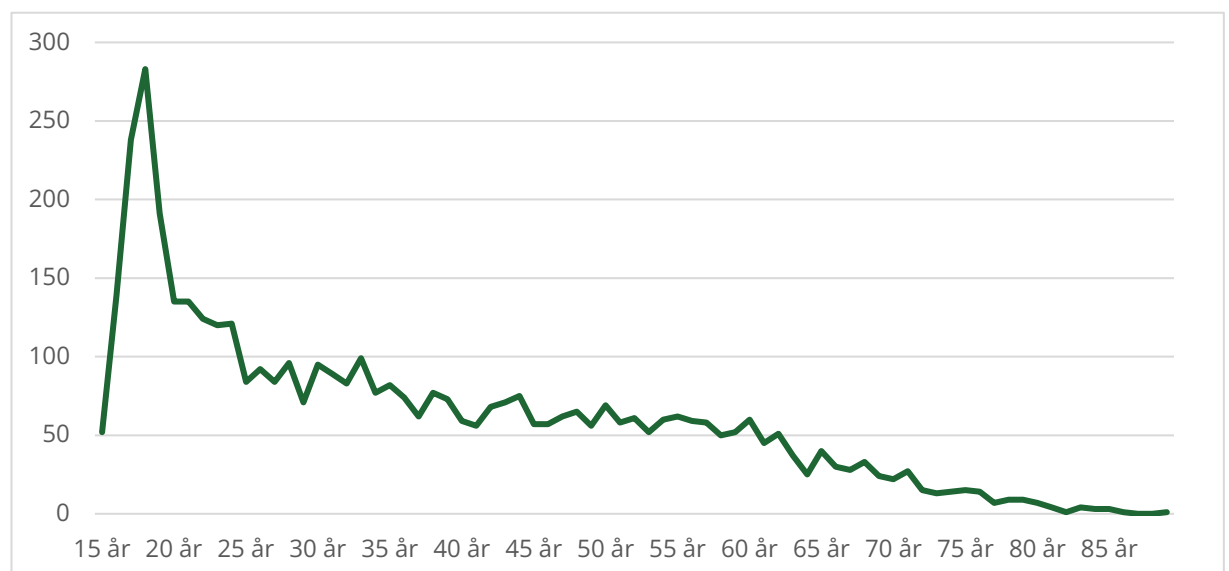
Pensionsavgångar

Åldersstruktur inom besöksnäring

För att beräkna de framtida pensionsavgångarna har åldersstrukturen från år 2014-2023 studerats. Hänsyn har även tagits till årskullarnas utveckling. I figur

6 visas antal sysselsatta inom branschen i Kronobergs län fördelat på ålder för år 2023. Efter att ha studerat åldersstrukturen för besöksnäringen för 2014-2023 kan det konstateras att det här är en bransch som inte har en tydlig pensioneringsålder, utan de största förändringarna i åldersstrukturen sker i de yngre åldrarna. Man ser tydligt att besöksnäringen är ett vanligt ”instegsjobb” för ungdomar och att den största avtrappningen sker vid 20 års ålder och sen vid 25 år.

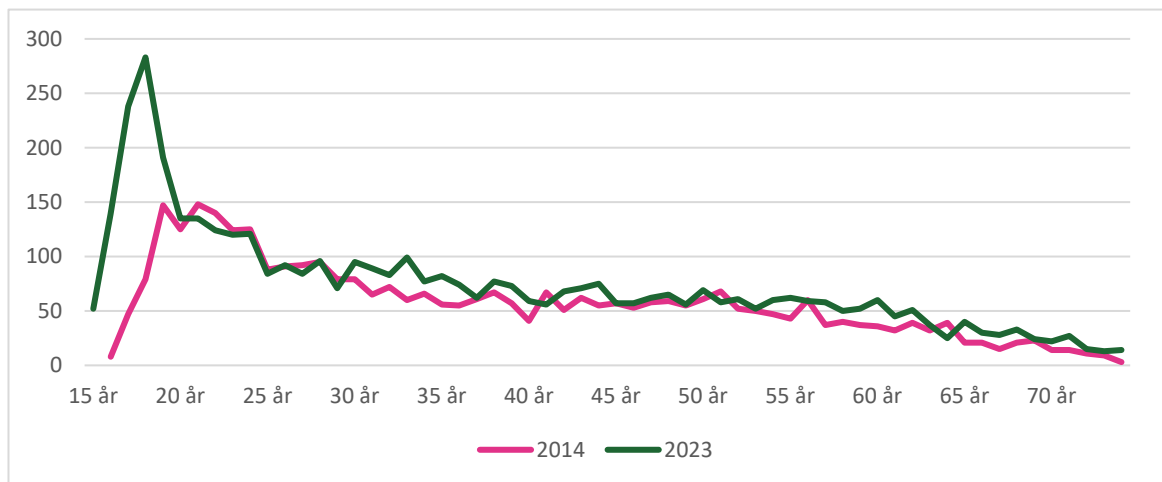
Figur 6. Antal sysselsatta inom Besöksnäring i Kronobergs län år 2023 efter ålder.

Jämfört med 2014 ser åldersstrukturen något annorlunda ut 2023. Under 2014 var det inte lika många sysselsatta i åldrarna 15⁴-19 år som år 2023. Men likheten mellan år 2014 och 2023 är att majoriteten av de sysselsatta är under 25 år. Studerar man övriga åldrar ser man att inom de flesta åldrarna är det fler sysselsatta under 2023 jämfört med 2014.

⁴ Det saknas uppgifter för år 2014 om hur många sysselsatta 15-åringar som det fanns inom Besöksnäringen.

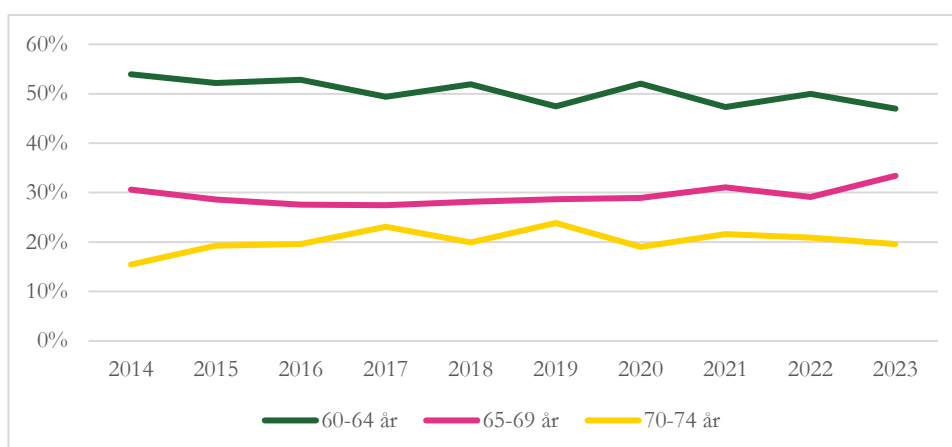
Figur 7. Antal sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2014 och 2023 efter ålder.

Den vanligaste åldern bland sysselsatta 2014 var 21 år, medan 2023 sjönk den till 18 år. Genomsnittsåldern 2014 var 37 år och 2023 var det 36 år.

Ålderssammansättningen för 60-74 åringar som är sysselsatta inom Besöksnäringen har förändrats sedan år 2014. Då stod 60-64 åringarna för 54 % av alla 60-74 åringar, medan år 2023 stod 60-64 åringarna för 47 %. Det är framförallt åldersgruppen 70-74 år som har ökat, vilket visas i figur 8. Detta tyder på att man stannar längre i branschen än tidigare.

Figur 8. Andel per åldersgrupp av sysselsatta i åldern 60-74 år inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2014-2023.

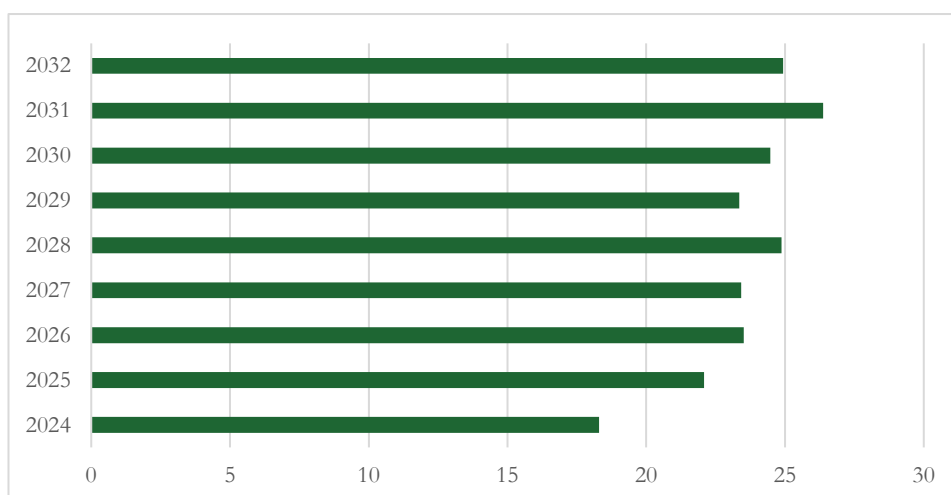

Totalt antal pensionsavgångar från 2024 till år 2032

Denna rapport innehåller ingen information om exakt i vilken ålder de sysselsatta går i pension, men en prognos över hur många som kommer att pensionera sig för respektive år. Figur 9 visar att mellan 18 och 26 personer årligen kommer att gå i pension från branschen fram till år 2032. Detta förutsätter att samma pensioneringsmönster som tidigare kommer att fortsätta. Totalt beräknas 211 sysselsatta gå i pension under perioden 2024-2032, vilket motsvarar 5 % av dagens sysselsatta.

Det kan uppfattas som att få personer går i pension inom denna bransch. Men statistiken visar att det är en bransch där många både lämnar arbetslivet efter 60 års ålder och där nya medarbetare samtidigt träder in. Det gör att nettot mellan de som slutar och de som börjar arbeta inom branschen inte blir så stort. Samtidigt såg vi tidigare i rapporten att majoriteten av de sysselsatta inom besöksnäringen finns i de yngre åldersgrupperna, vilket innebär att gruppen som har möjlighet att gå i pension just nu inte är så stor.

Figur 9. Antal sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronobergs län som beräknas gå i pension under respektive år.

I rapporten kommer det inte att presenteras en prognos per yrke, men däremot vilka yrken som 60-79 åringar hade år 2023. I figur 10 visas hur många sysselsatta det var inom respektive åldersgrupp.

Figur 10. Antal sysselsatta per åldersgrupp 60-64 år, 65-69 år, 70-74 år och 75-79 år inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023.

Åldersgrupp	60-64 år	65-69 år	70-74 år	75-79 år
Antal	218	155	91	54

De som var sysselsatta inom Besöksnäringen år 2023 och som var 60-79 år stod för 11,5 % av de sysselsatta inom branschen i Kronobergs län. I figur 11 visas de yrken där de sysselsatta som var 60-79 år stod för mer än 11,5 %.

Yrken som har färre än 10 sysselsatta oavsett ålder har inte tagits med i listan, inte heller yrken som har färre än 5 sysselsatta i åldern 60-79 år. Till exempel var det 34 personer som arbetade som Bussförare av 60-79 åringarna inom Besöksnäringen. Det kanske inte upplevs som så många, men det motsvarar 50 % av alla som har det yrket inom branschen i länet vilket innebär att inom en snar framtid är det möjligt att hälften kommer lämna arbetsmarknaden.

Figur 11. Antal sysselsatta 60-79 åringar per yrken inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 samt andelen de utgör av totalt antal sysselsatta i branschen.

Yrken	Antal 60-79 åringar inom branschen	Andel 60-79 åringar av totalt antal sysselsatta inom branschen
6111 Odlare av jordbruksväxter, frukt- och bär	14	82%
6130 Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift	20	74%
8331 Buss- och spårvagnsförare	34	50%
2622 Bibliotekarier och arkivarier	6	46%
6121 Uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur	16	44%
2651 Bildkonstnärer m.fl.	14	44%
5152 Fastighetsskötare	21	37%
4111 Ekonomiassistenter m.fl.	6	32%
2652 Musiker, sångare och kompositörer	17	31%
2359 Övriga pedagoger med teoretisk specialistkompetens	5	29%
4119 Övriga kontorsassistenter och sekreterare	17	29%
3332 Evenemangs- och reseproducenter m.fl.	5	25%
6113 Trädgårdsanläggare m.fl.	6	19%
9622 Vaktmästare m.fl.	5	16%
4224 Hotellreceptionister m.fl.	25	16%
9413 Kafé- och konditoribiträden	6	15%
3423 Fritidsledare m.fl.	9	15%
3451 Köksmästare och souschefer	6	14%
1722 Restaurang- och kökschefer, nivå 2	11	13%
Totalt	518	11,5%

I figur 12 redovisas de yrken som 60-64 åringar arbetade inom år 2023, hur många som arbetade i detta yrke, samt hur stor andel gruppen stod för av totalt antal sysselsatta med detta yrke inom besöksnäringen i Kronoberg år 2023. Endast yrken med fler än 5 sysselsatta visas i figuren.

Figur 12. Antal sysselsatta 60-44 åringar per yrken inom Besöksnäring i Kronobergs län år 2023 samt andelen de utgör av totalt antal sysselsatta i branschen.

Yrke	Antal 60-64 åringar per yrke	Andel 60-64 åringar av totalt antal sysselsatta i branschen
9111 Städare	14	7%
4224 Hotellreceptionister m.fl.	14	9%
5120 Kockar och källskänkor	13	3%
8331 Buss- och spårvagnsförare	12	18%
5152 Fastighetsskötare	10	18%
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	9	1%
9411 Pizzabagare m.fl.	9	8%
5131 Hovmästare och servitörer	7	2%
4119 Övriga kontorsassistenter och sekreterare	7	12%
3423 Fritidsledare m.fl.	6	10%
3422 Idrottstränare och instruktörer m.fl.	5	3%
1722 Restaurang- och kökschefer, nivå 2	5	6%
2652 Musiker, sångare och kompositörer	5	9%
6113 Trädgårdsanläggare m.fl.	5	16%
4111 Ekonomiassistenter m.fl.	5	26%

Figuren 13 visar samma information fast för 65-79 åringar. Det är dessa yrken som personer valt att fortsätta arbeta som efter att de nått pensionsåldern som år 2023 var 66 år. Yrken som hade färre än 5 sysselsatta finns inte redovisade i tabellen.

Figur 13. Antal sysselsatta 65-79 åringar per yrken inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 samt andelen de utgör av totalt antal sysselsatta i branschen.

Yrke	Antal 65-79 åringar per yrke	Andel 65-79 åringar av totalt antal sysselsatta i branschen
8331 Buss- och spårvagnsförare	22	32%
6130 Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift	19	70%
5120 Kockar och källskänkor	17	4%
6121 Uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur	13	36%
2651 Bildkonstnärer m.fl.	13	41%
2652 Musiker, sångare och kompositörer	12	22%
6111 Odlare av jordbruksväxter, frukt- och bär	12	71%
4224 Hotellreceptionister m.fl.	11	7%
5152 Fastighetsskötare	11	19%
4119 Övriga kontorsassistenter och sekreterare	10	17%
5131 Hovmästare och servitörer	8	3%
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	7	1%
3422 Idrottstränare och instruktörer m.fl.	7	4%
9111 Städare	6	3%
1722 Restaurang- och kökschefer, nivå 2	6	7%
2622 Bibliotekarier och arkivarier	5	38%

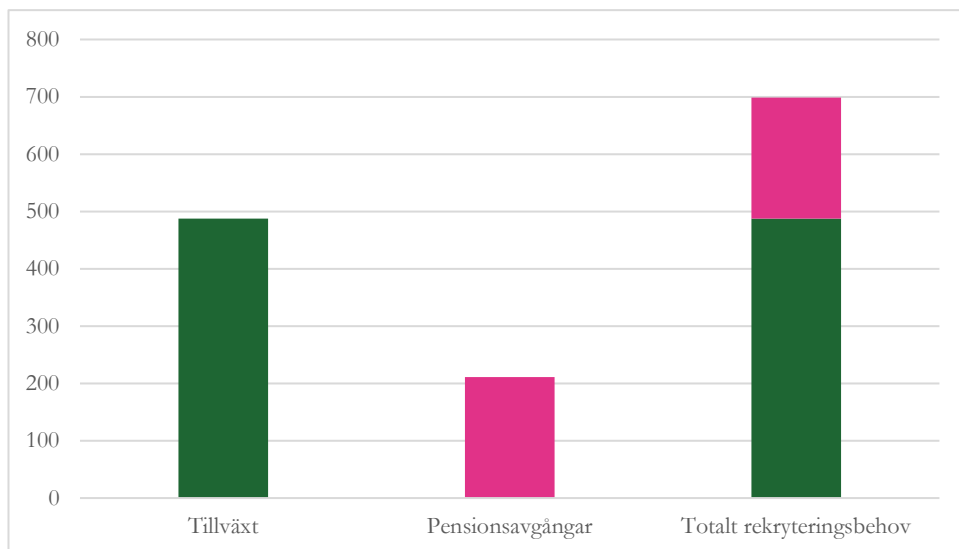
Rekryteringsbehov

Totalt rekryteringsbehov

Det totala rekryteringsbehovet under prognosperioden år 2024-2032 har beräknats genom att addera beräknade pensionsavgångar med den tillväxt som beräknas inom branschen. Det som inte tas hänsyn till här är ytterligare rekryteringsbehov som kan bli till följd av att personer byter jobb till en annan bransch.

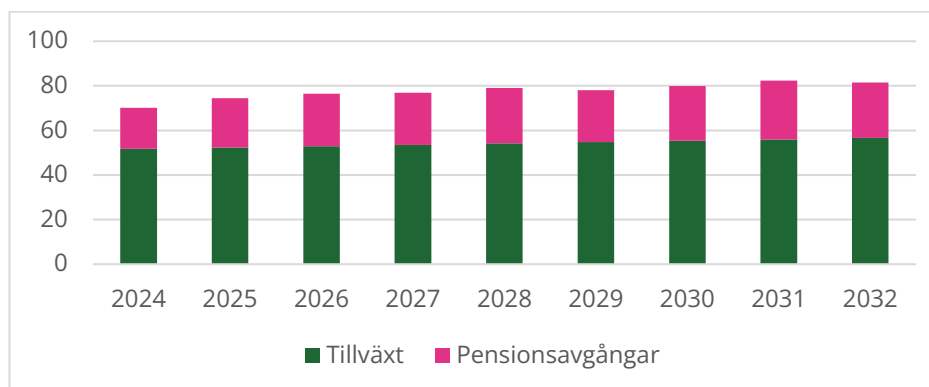
Som figur 14 visar kommer det under prognosperioden vara 488 personer som ska rekryteras till följd av ett ökat behov och 211 personer som ska rekryteras efter pensionsavgångar. Detta ger ett totalt rekryteringsbehov om 699 personer fram till år 2032.

Figur 14. Rekryteringsbehovet i Kronobergs län inom Besöksnäringen från år 2024-2032.

Figur 15 visar det totala rekryteringsbehovet per år och hur stor del som tillväxten respektive pensionsavgångar står för. Det är till största del tillväxt som bidrar till rekryteringsbehovet, omkring 70 % är kopplat till den.

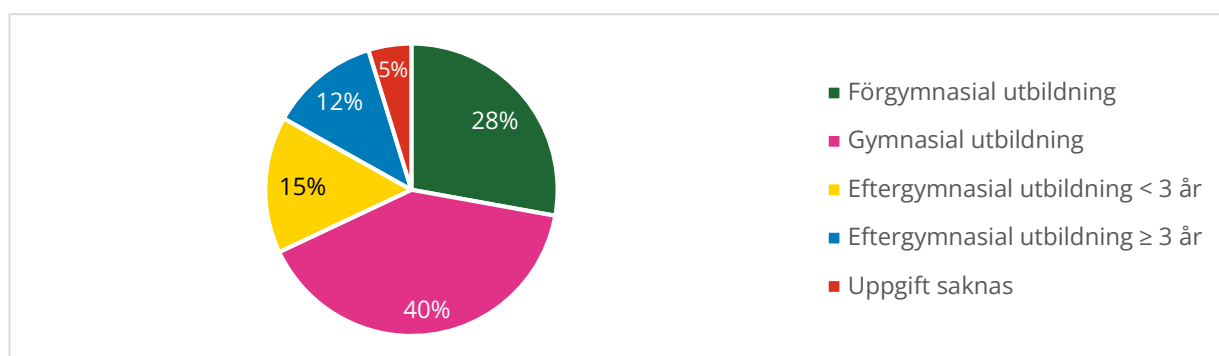
Figur 15. Rekryteringsbehovet inom Besöksnäringen i Kronobergs län per år under prognosperioden.

Vanligaste utbildningarna

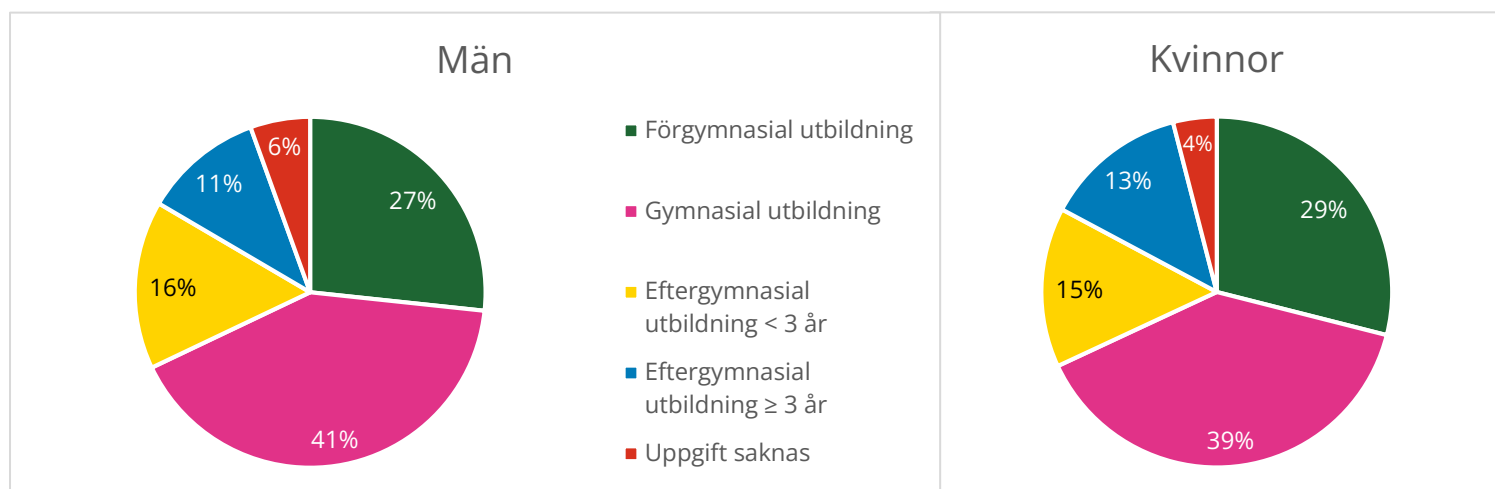
Av de som var sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 var det vanligast att ha en gymnasial utbildning som sin högsta avslutade utbildning, 1 817 personer hade det. Något som utmärker denna bransch från många andra är att det finns en stor andel med endast förgymnasial utbildning, 1 260 personer. Detta är personer som inte har avslutat gymnasiet. Tredje största andel är personer med eftergymnasial utbildning som är kortare än 3 år, 684 personer, tätt följt av andelen med eftergymnasial utbildning som är 3 år eller längre, 549 personer. 215 personer av de som är sysselsatta inom besöksnäringen saknar uppgifter om högsta utbildningsnivå. Fördelningen mellan utbildningsnivåerna visas i figur 16.

Figur 16. Andel sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 efter utbildningsnivå.

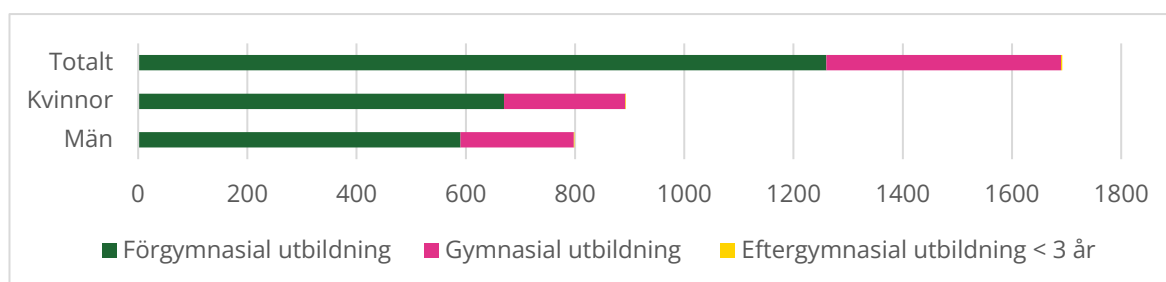
Fördelning mellan utbildningsnivå för kvinnor respektive män redovisas i figur 17. Det finns inga stora skillnader mellan könen mer än att något större andel kvinnor än män har förgymnasial utbildning eller eftergymnasial utbildning som är minst 3 år. Män däremot har en lite större andel med gymnasial utbildning än kvinnorna.

Figur 17. Andel sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 efter utbildningsnivå och kön.

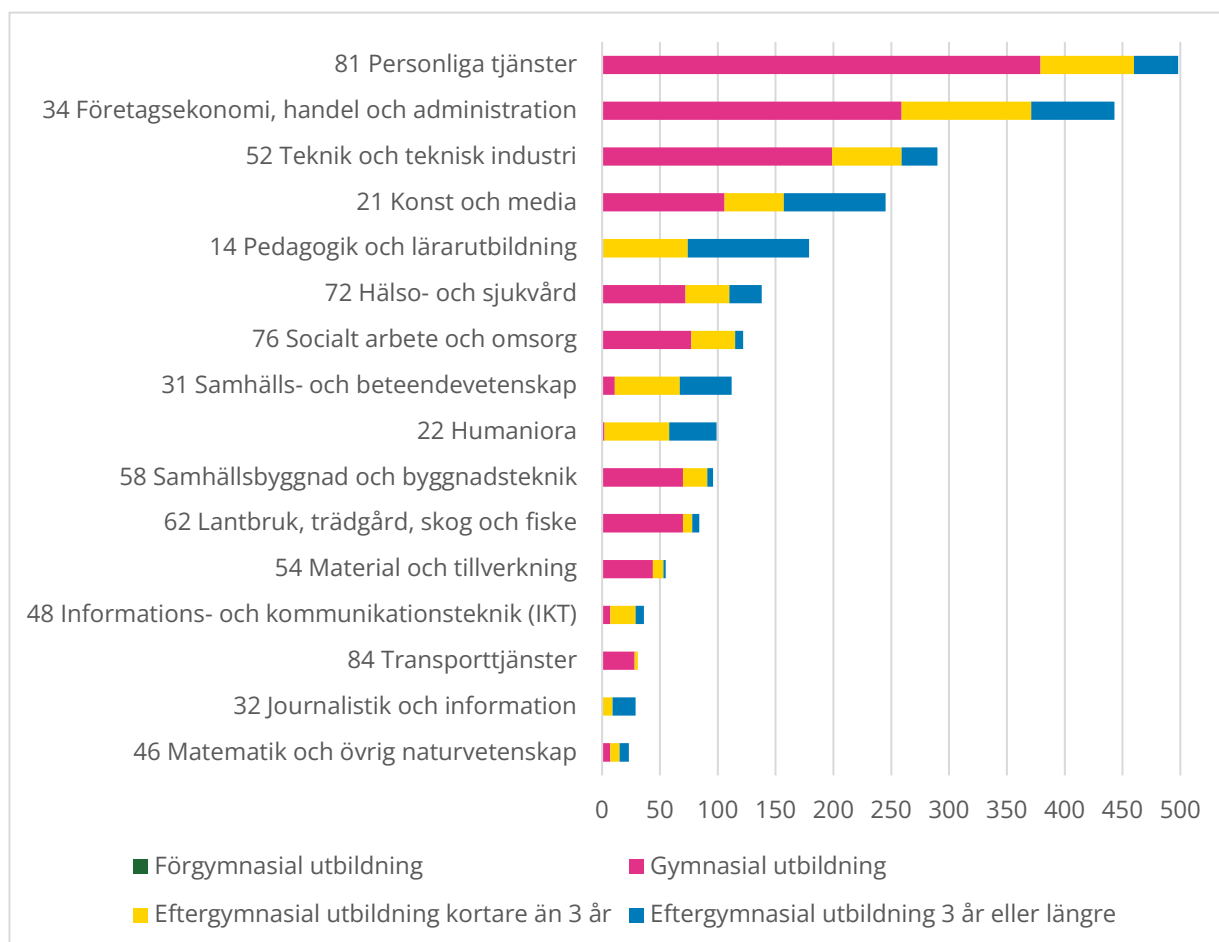
Av de sysselsatta inom besöksnäringen år 2023 hade 37 procent utbildningsinriktningen Bred, generell utbildning, vilket var den vanligaste. Av dessa hade merparten en förgymnasial utbildning, men en fjärde del hade gymnasial utbildning, vilket visas i figur 18. Antalsmässigt finns det fler kvinnor än män som har en Bred, generell utbildning, men procentuell sett var fördelningen mellan förgymnasial och gymnasial utbildning den samma mellan könen.

Figur 18. Antal sysselsatta inom Besöksnäring i Kronobergs län år 2023 med utbildningsinriktning Bred, generell utbildning per utbildningsnivå, totalt och per kön.

I figuren 19 visas andra vanligt förekommande utbildningsinriktningar per utbildningsnivå.

Figur 19. Antal sysselsatta inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 utifrån deras utbildningsinriktning samt utbildningsnivå.

Det vanligaste yrket bland sysselsatta inom Besöksnäringen år 2023 var Restaurang- och köksbiträde som redovisats tidigare i denna rapport. 52 % av dessa personer hade en förgymnasial utbildning, 31 % hade en gymnasial utbildning, 9 % hade en eftergymnasial utbildning som är kortare än 3 år och 4 % hade en eftergymnasial utbildning som är 3 år eller längre. Mer information om vilka utbildningsinriktningar som finns bland de vanligaste yrkena finns i bilaga 1.

I figur 20 nedan visas de vanligaste utbildningsinriktningarna per utbildningsgrupp samt hur många som arbetade inom Besöksnäring år 2023 som hade dessa utbildningar.

Figur 20. De vanligaste utbildningsinriktningarna per utbildningsnivå samt hur många sysselsatta som har dessa utbildningar inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023

Förgymnasial utbildning	Antal
010a Bred, generell utbildning, allmän inriktning	984
010x Bred, generell utbildning, annan inriktning	276

Gymnasial utbildning	Antal
010b Bred, generell utbildning, samhällsvetenskaplig och humanistisk inriktning	232
811c Utbildning för restaurang	203
010x Bred, generell utbildning, annan inriktning	102
340g Handel och administration	101
340a Företagsekonomi, allmän utbildning	100
010c Bred, generell utbildning, naturvetenskaplig inriktning	68
521c Industri och verkstadsteknik	49
761a Barn och ungdom, allmän utbildning	47
811a Hotell, restaurang och storhushåll, allmän utbildning	40
521x Annan utbildning i maskinteknik och verkstadsteknik	29
010a Bred, generell utbildning, allmän inriktning	28
811b Utbildning för hotell	28
723x Annan utbildning inom omvårdnad	26
723o Annan omvårdnadsutbildning, allmän vård och omsorg	25
582c Byggnadsarbete, allmän utbildning	23
814a Hem- och hushållsvetenskap, allmän utbildning	23
525c Fordonsteknik	23
811d Utbildning för storhushåll	23
340x Annan bred utbildning i företagsekonomi, handel och administration	21
212a Musik	20

Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	Antal
340x Annan bred utbildning i företagsekonomi, handel och administration	44
813z Idrott och friskvård	41
229z Humaniora, övrig och ospecificerad utbildning	38
319z Samhälls- och beteendevetenskap, övrig och ospecificerad utbildning	28
761c Fritidsverksamhet för barn och ungdom	21
349z Företagsekonomi, handel och administration, övrig och ospecificerad utbildning	20

Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	Antal
340a Företagsekonomi, allmän utbildning	47
212a Musik	25
813z Idrott och friskvård	23
149x Annan utbildning inom pedagogik och lärarutbildning	20

Matchning mellan utbildningsinriktning och yrke

För att en arbetsmarknad ska vara i balans är det viktigt att matchningen på arbetsmarknaden fungerar bra. Det är viktigt att de arbetssökande får ett arbete där de kan använda sin utbildning och kunskap till fullo och att arbetsgivarnas behov av att anställa personer med rätt kompetens kan tillgodoses. Statistiska centralbyrån (SCB) tar fram ett mått som kallas matchad förvärvsgrad. Måttet visar andel sysselsatta som förvärvsarbetar inom ett yrke som helt matchar deras utbildning. Ju högre matchningsgrad desto fler personer arbetar i yrken som helt matchar det som de är utbildade inom. Generellt brukar utbildningar som har hög matchning på arbetsmarknaden ha tydliga målyrken, t.ex. bygg- och fordonsutbildningar på gymnasial nivå. Att en utbildning har låg matchning kan bero på flera olika saker, t.ex. låg efterfrågan på arbetskraft med en utbildning vilket innebär en stor konkurrens om jobbet vilket i sin tur medför att många istället får arbeta i andra yrken som inte bedöms matcha utbildningen. Men den låga matchningen kan också bero på bristande intresse för yrken som bedöms matcha utbildningen och att de som har denna utbildningsbakgrund därför själva väljer att arbeta inom andra yrkesområden.

För sysselsatta i åldrarna 20-64 år inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 låg matchningsgraden totalt på 58 %. Detta är en lägre matchningsgrad än både branschen Vård och omsorg (68 %) och Tillverkningsindustrin (62 %). Kvinnors matchningsgrad är något högre än män, 60 % kontra 56 %.

En matchningsgrad på 58 % innebär att knappt 6 av 10 sysselsatta inom Besöksnäringen arbetade med ett yrke som helt matchade deras utbildning. Men det innebär också att 4 av 10 inte hade rätt utbildning, i alla fall inte utifrån den utbildning som man fått via det offentliga utbildningsväsendet. Sen kan de berörda givetvis ha blivit upplärd eller gått interna utbildningar som passar för arbetsuppgifterna, men det tar inte SCB hänsyn till i sina beräkningar. Generellt är matchningsgraden för utbildningar som leder till

legitimationsyrken högre än övriga utbildningar, men inom Besöksnäringen är det inte vanligt med legitimationsyrken. I figur 21 visas matchningsgraden per åldersgrupp totalt för länet samt per kön bland sysselsatta i åldrarna 20- 64 år inom Besöksnäringen år 2023. Matchningsgraden varierar mellan åldrarna, men kvinnor har en högre matchningsgrad i de flesta åldersgrupperna.

Figur 21. Matchningsgrad per åldersgrupp totalt i länet samt per kön för sysselsatta i åldrarna 20-64 år inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023.

Åldersgrupper	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50-54 år	55-59 år	60-64 år	Totalt
Män	66%	56%	52%	57%	61%	44%	59%	46%	50%	56%
Kvinnor	63%	58%	57%	55%	63%	59%	65%	55%	62%	60%
Totalt	64%	57%	54%	56%	62%	52%	63%	51%	56%	58%

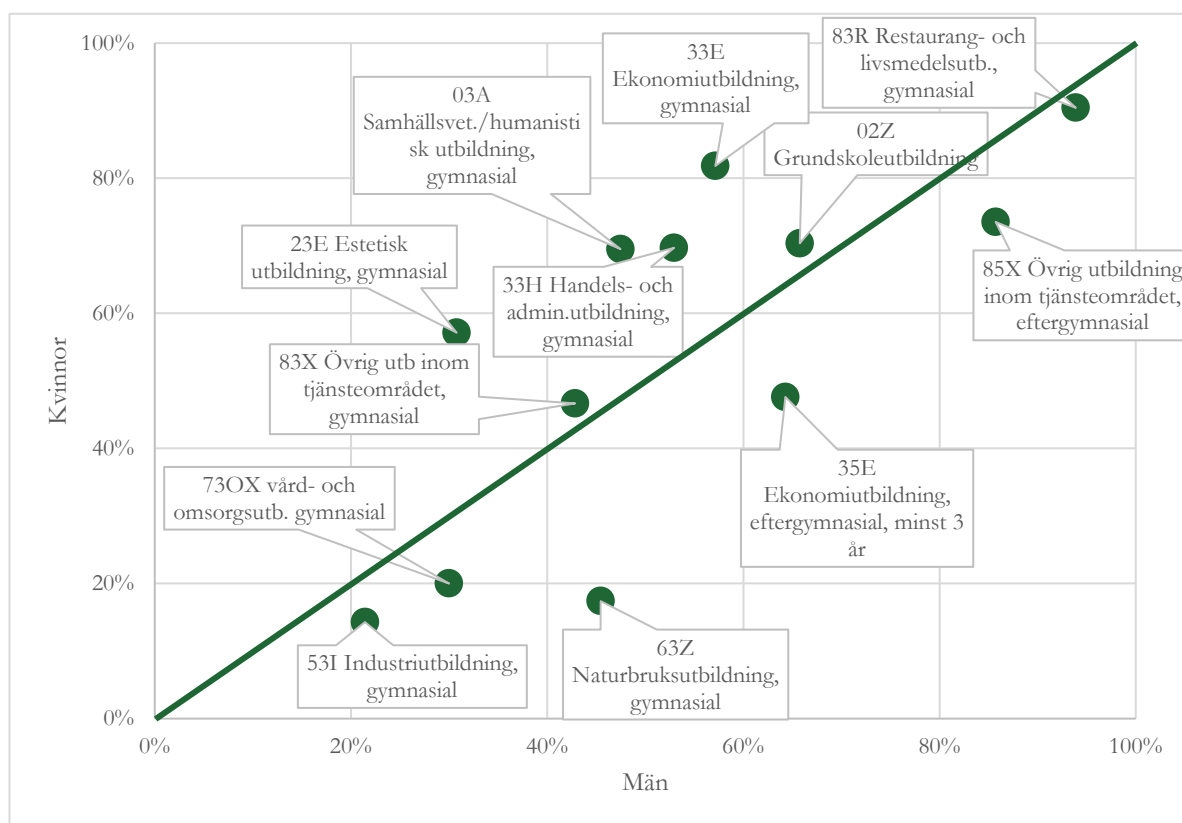
Figur 22 nedan visar hur några olika utbildningsgrupper bland sysselsatta i åldern 20–64 år inom Besöksnäringen i Kronobergs län matchade sina jobb under 2023. I tabellen finns även information om hur matchningsgraden såg ut oavsett bransch i Kronobergs län. Till exempel hade personer med gymnasial restaurang- och livsmedelsutbildning som var sysselsatta inom besöksnäringen en matchningsgrad på 92 procent. För samma utbildningsgrupp, oavsett bransch, var matchningsgraden däremot bara 57 procent.

Figur 22. Matchningsgrad per utbildningsgrupp för sysselsatta i åldrarna 20-64 år inom Besöksnäringen samt oavsett bransch i Kronobergs län år 2023.

Utbildningsgrupp	Matchningsgrad inom Besöksnäring	Matchningsgrad oavsett bransch
83R Restaurang- och livsmedelsutbildning, gymnasial	92%	57%
03A Samhällsvetenskaplig/humanistisk utbildning, gymnasial	57%	58%
02Z Grundskoleutbildning	68%	22%
33H Handels- och administrationsutbildning, gymnasial	64%	52%
01Z Folkskoleutbildning	82%	50%
34P minst 30 hp i samhällsvetenskap, juridik, handel, admin., ej examen	71%	71%
85X Övrig utbildning inom tjänsteområdet, eftergymnasial	78%	47%
73OX vård- och omsorgsutb.; övrig gymn. utb. i hälso- och sjukvård	22%	77%
24P minst 30 hp inom humaniora och konst, ej examen	67%	44%
33E Ekonomiutbildning, gymnasial	70%	69%
73B Barn- och fritidsutbildning, gymnasial	14%	58%
23E Estetisk utbildning, gymnasial	49%	59%
83X Övrig utbildning inom tjänsteområdet, gymnasial	46%	38%
35E Ekonomiutbildning, eftergymnasial, minst 3 år	54%	77%
53I Industriutbildning, gymnasial	20%	70%
63Z Naturbruksutbildning, gymnasial	26%	47%

I figur 23 presenteras matchningsgraden för olika utbildningsgrupper inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023. Uppdelningen mellan kvinnor och män gör det möjligt att se om matchningsgraden skiljer sig beroende på kön. Kvinnornas matchningsgrad finns på y-axeln (vertikal linje) och mäns matchningsgrad finns på x-axeln (lodrätt linje). Om matchningsgraden inte skiljer sig nämnvärt åt mellan könen så blir deras punkt placerad nära eller på den gröna diagonala linjen. Minst skillnad mellan könen fanns för grundskoleutbildade och restaurang- och livsmedelsutbildade. Störst skillnader fanns för försäljnings- och serviceutbildade, vård- och omsorgsutbildade samt estetisk utbildning.

Figur 23. Matchningsgrad för sysselsatta i åldrarna 20-64 år inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023. I figuren skildras ett urval av utbildningsgrupper på olika nivåer.

Var jobbar restaurangutbildade?

Det finns fler branscher än Besöksnäringen som restaurangutbildade⁵ arbetar inom. Vilket inte är så konstigt då det till exempel lagas mat även inom Utbildningsbranschen (i skolköken) inom Vård och omsorg (sjukhusrestauranger, mat till äldreboende) och inom restauranger som inte tillhör besöksnäring (centralkök, personalmatsalar). Men det finns även många restaurangutbildade som är sysselsatta inom andra branscher, som tex. butikssäljare, lager- och terminalpersonal och maskinställare och maskinoperatörer. I figur 24 visas hur dessa drygt 2000 personer fördelar sig mellan branscherna, både per kön och totalt. Bland både män och kvinnor är det vanligast att restaurangutbildade är sysselsatta inom Övriga branscher.

Figur 24. Andelen restaurangutbildade män, kvinnor och totalt som är sysselsatta i Kronobergs län år 2023 per bransch. Längst ner i tabellen redovisas antal.

Bransch	Män	Kvinnor	Totalt
Besöksnäring	23%	11%	16%
Utbildning	7%	19%	15%
Hälso- och sjukvård	8%	21%	16%
Restauranger ex besöksnäring	25%	14%	19%
Övriga branscher	57%	43%	49%
Okänd bransch	2%	2%	2%
Totalt	780	1 263	2 043

Var jobbar Kockar och kallskänkor?

Kockar och kallskänkor är yrken som man jobbar med även inom andra branscher än Besöksnäringen. Vanligaste branschen efter Besöksnäringen är Utbildning och Vård och omsorg. I figur 25 visas hur många sysselsatta kockar och kallskänkor det finns per bransch samt hur könsfördelningen ser ut.

⁵ Personer med följande utbildningar: 811a Hotell, restaurang och storhushåll, allmän utbildning, 811b Utbildning för hotell, 811c Utbildning för restaurang, 811d Utbildning för storhushåll, 811x Annan utbildning inom hotell, restaurang och storhushåll

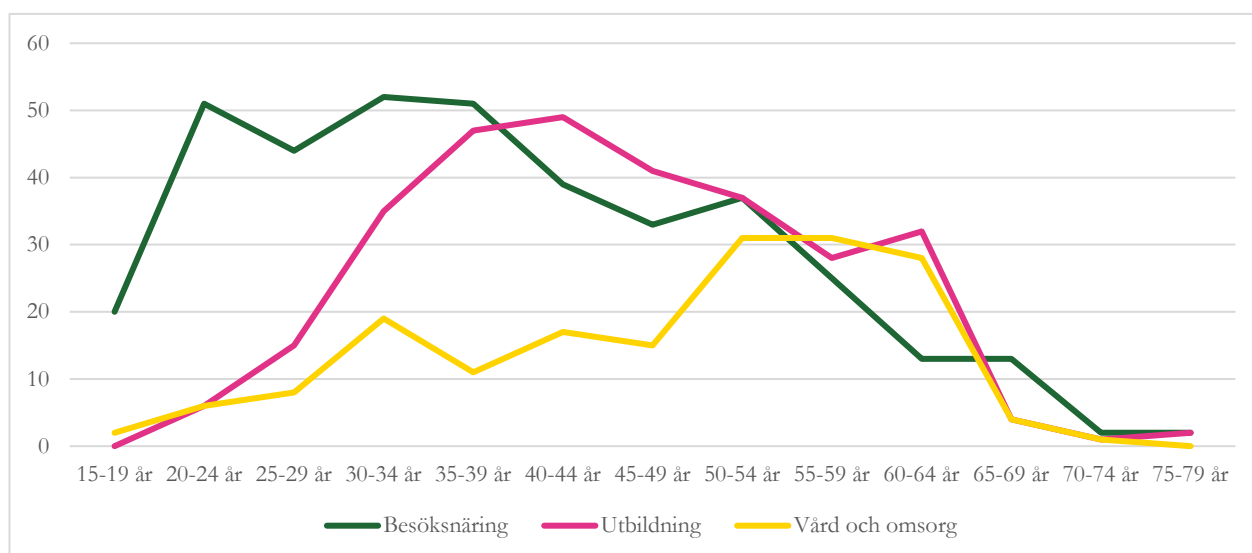
Inom Besöksnäringen är det övervägande manliga kockar och kallskänkor, medan det inom Utbildning och Vård och omsorg är övervägande kvinnliga kockar och kallskänkor.

Figur 25. Antal sysselsatta kockar och kallskänkor i Kronobergs län per bransch år 2023.

Bransch	Antal sysselsatta	Andel män	Andel kvinnor
Besöksnäring	382	68%	32%
Utbildning	297	22%	78%
Vård och omsorg	173	19%	81%
Restaurang som inte är besöksnäring (centralkök, personalmatsalar)	94	26%	74%
Övriga branscher	74	41%	59%
Okänd bransch	11	-	-
Total	1031	40%	60%

Åldersfördelningen ser olika ut för kockar och kallskänkor inom de olika branscherna, vilket skildras i figur 26. Inom Besöksnäringen är majoriteten mellan 20-44 år, inom Utbildning är majoriteten mellan 30-54 år och inom Vård och omsorg är majoriteten mellan 50-64 år.

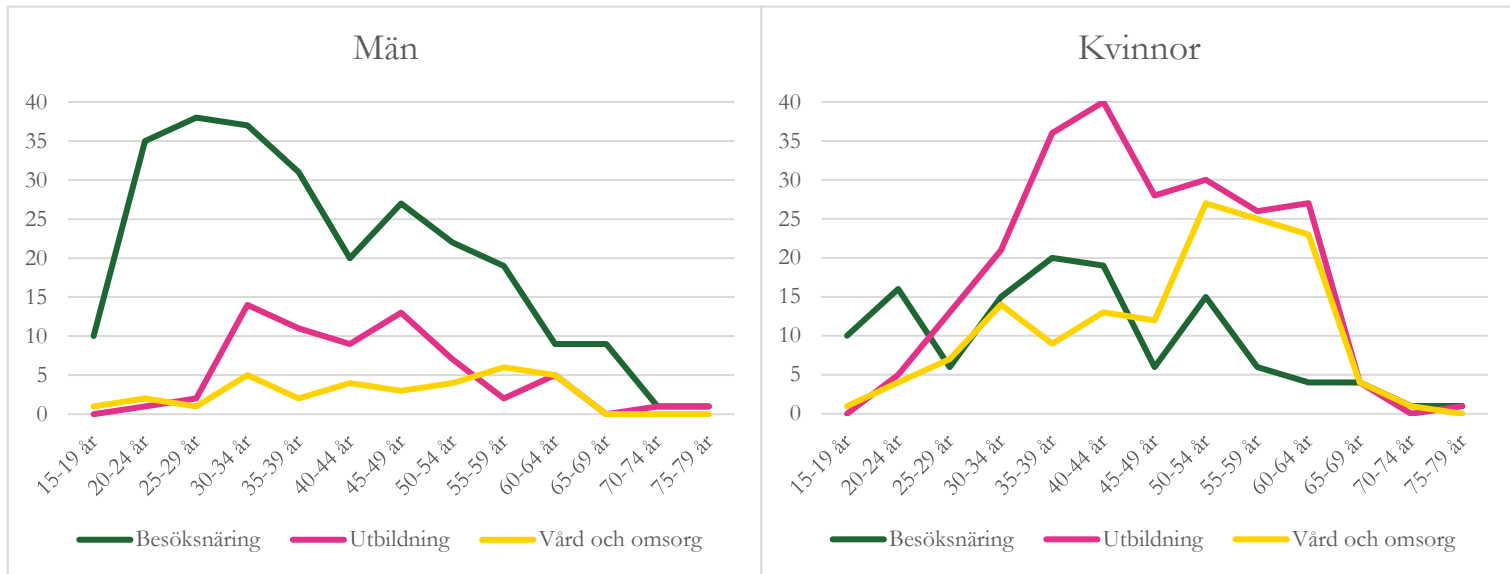
Figur 26. Antal kockar och kallskänkor sysselsatta i Kronobergs län per bransch och åldersgrupp år 2023.

Det finns även skillnader i åldersgrupperna mellan könen, både inom branscherna och mellan branscherna, vilket visas i figur 27.

Till exempel har män inom Vård och omsorg en relativ jämn fördelning mellan åldersgrupperna medan för kvinnor så är majoriteten 50-64 år.

Figur 27. Antal kockar och kallskänkor sysselsatta i Kronobergs län per bransch, kön och åldersgrupp år 2023.

Bilaga 1. Tabeller

De 20 vanligaste yrkena inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023.

Yrke	Antal sysselsatta	Andel män av sysselsatta	Andel av sysselsatta inom Besöksnäringen	Ackumulerande andel
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	1023	42%	23%	23%
5120 Kockar och kallskänkor	382	68%	8%	31%
5131 Hovmästare och servitörer	310	35%	7%	38%
9111 Städare	211	19%	5%	43%
3422 Idrottstränare och instruktörer m.fl.	200	54%	4%	47%
4224 Hotellreceptionister m.fl.	158	36%	3%	50%
3421 Professionella idrottsutövare	113	88%	2%	53%
9411 Pizzabagare m.fl.	109	86%	2%	55%
5230 Kassapersonal m.fl.	90	38%	2%	57%
1722 Restaurang- och kökschefer, nivå 2	86	67%	2%	59%
8331 Buss- och spårvagnsförare	69	71%	2%	61%
3423 Fritidsledare m.fl.	61	61%	1%	62%
4119 Övriga kontorsassistenter och sekreterare	58	31%	1%	63%
5152 Fastighetsskötare	57	86%	1%	65%
2652 Musiker, sångare och kompositörer	56	71%	1%	66%
5132 Bartendrar	56	39%	1%	67%
3451 Köksmästare och souschefer	42	79%	1%	68%
9413 Kafé- och konditoribiträden	39	23%	1%	69%
6121 Uppfödare och skötare av lantbrukets husdjur	38	47%	1%	70%
2651 Bildkonstnärer m.fl.	36	47%	1%	71%

De 15 vanligaste yrkena inom Besöksnäringen i Kronobergs län år 2023 per kön.

Yrke	Antal män
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	433
5120 Kockar och kallskänkor	259
5131 Hovmästare och servitörer	109
3422 Idrottstränare och instruktörer m.fl.	108
3421 Professionella idrottsutövare	99
9411 Pizzabagare m.fl.	94
1722 Restaurang- och kökschefer, nivå 2	58
4224 Hotellreceptionister m.fl.	57
8331 Buss- och spårvagnsförare	49
5152 Fastighetsskötare	49
9111 Städare	40
2652 Musiker, sångare och kompositörer	40
3423 Fritidsledare m.fl.	37
5230 Kassapersonal m.fl.	34
3451 Köksmästare och souschefer	33

Yrke	Antal kvinnor
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.	590
5131 Hovmästare och servitörer	201
9111 Städare	171
5120 Kockar och kallskänkor	123
4224 Hotellreceptionister m.fl.	101
3422 Idrottstränare och instruktörer m.fl.	92
5230 Kassapersonal m.fl.	56
4119 Övriga kontorsassistenter och sekreterare	40
5132 Bartendrar	34
9413 Kafé- och konditoribiträden	30
1722 Restaurang- och kökschefer, nivå 2	28
3423 Fritidsledare m.fl.	24
4225 Kontorsreceptionister	23
3322 Företagssäljare	21
4222 Kundtjänstpersonal	21

Utbildningsinriktning för de vanligaste yrkena inom Gröna näringar i Kronobergs län år 2023.

	Förgymnasial utbildning	Gymnasial utbildning	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	Uppgift saknas - Ingår ej i utbildningsregistret	Totalt
9412 Restaurang- och köksbiträden m.fl.						
01 Bred, generell utbildning	531	86	..			..
14 Pedagogik och lärarutbildning			7	5		12
21 Konst och media		27	..	..		..
22 Humaniora		..	9	..		..
31 Samhälls- och beteendevetenskap		..	8	..		14
32 Journalistik och information				..		..
34 Företagsekonomi, handel och administration		48	24	7		79
38 Juridik och rättsvetenskap				..		..
42 Biologi och miljövetenskap			..	..		..
44 Fysik, kemi och geovetenskap			..			..
46 Matematik och övrig naturvetenskap		5	..	..		..
48 Informations- och kommunikationsteknik (IKT)		..	11	..		..
52 Teknik och teknisk industri		26	9	7		42
54 Material och tillverkning		..	..	..		5
58 Samhällsbyggnad och byggnadsteknik		14	..	..		19
62 Lantbruk, trädgård, skog och fiske		13				13
72 Hälso- och sjukvård		8	..	..		15
76 Socialt arbete och omsorg		10	..	..		14
81 Personliga tjänster		59	..	..		65
84 Transporttjänster		5				5
99 Okänd		7	..	5	34	..
Totalt	531	318	97	43	34	1 023

Cellerna som är markerade med .. är när det är färre än fem personer med en viss utbildningsinriktning.

	Förgymnasial utbildning	Gymnasial utbildning	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	Uppgift saknas - Ingår ej i utbildningsregistret	Totalt
5120 Kockar och kallskänkor						
01 Bred, generell utbildning	76	17				93
14 Pedagogik och lärarutbildning		..	..	..		6
21 Konst och media		6	..	..		10
22 Humaniora		..	7	..		..
31 Samhälls- och beteendevetenskap			..	..		7
34 Företagsekonomi, handel och administration		5	7	5		17
38 Juridik och rättsvetenskap			..			..
42 Biologi och miljövetenskap				..		..
44 Fysik, kemi och geovetenskap				..		..
46 Matematik och övrig naturvetenskap			..			..
52 Teknik och teknisk industri		19	6	5		30
54 Material och tillverkning		11	..			..
58 Samhällsbyggnad och byggnadsteknik		..		..		5
62 Lantbruk, trädgård, skog och fiske		..		..		..
72 Hälso- och sjukvård		..	..	..		..
76 Socialt arbete och omsorg		8	..			..
81 Personliga tjänster		111	8	6		125
84 Transporttjänster		..				..
99 Okänd		13	..	..	26	45
Totalt	76	201	48	31	26	382

Cellerna som är markerade med .. är när det är färre än fem personer med en viss utbildningsinriktning.

	Förgymnasial utbildning	Gymnasial utbildning	Eftergymnasial utbildning kortare än 3 år	Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre	Uppgift saknas - Ingår ej i utbildningsregistret	Totalt
5131 Hovmästare och servitörer						
01 Bred, generell utbildning	79	45				124
14 Pedagogik och lärarutbildning			8	..		..
21 Konst och media		10	..			..
22 Humaniora			..	..		..
31 Samhälls- och beteendevetenskap		..	..	..		8
34 Företagsekonomi, handel och administration		15	7	..		26
38 Juridik och rättsvetenskap			..	..		..
44 Fysik, kemi och geovetenskap			..			..
46 Matematik och övrig naturvetenskap		..	..			..
48 Informations- och kommunikationsteknik (IKT)			..			..
52 Teknik och teknisk industri		13	..			16
54 Material och tillverkning		5				5
58 Samhällsbyggnad och byggnadsteknik		..	..			7
62 Lantbruk, trädgård, skog och fiske		..		..		4
72 Hälso- och sjukvård		..	..	..		7
76 Socialt arbete och omsorg		..	..	..		6
81 Personliga tjänster		42	7	..		..
84 Transporttjänster		..	..			..
99 Okänd		..	..	..	16	22
Totalt	79	152	47	16	16	310

Cellerna som är markerade med .. är när det är färre än fem personer med en viss utbildningsinriktning.

Bilaga 2. Om yrkesklassificeringen SSYK 2012

Standard för svensk yrkesklassificering, SSYK, är ett system för att gruppera individers yrken eller arbetsuppgifter. Den används bland annat för att organisera information om lediga platser, arbetssökande och yrken. Det finns två versioner av SSYK, SSYK 96 och SSYK 2012. Från och med 2014 används 27 SSYK 2012 inom den officiella statistiken. Mer info om SNI finns på SCB:s hemsida.⁶

⁶ [Standard för svensk yrkesklassificering \(SSYK\)](#)

Bilaga 3. Om standarden för svensk näringsgrensindelning SNI

Standarden för svensk näringsgrensindelning, SNI, används för att klassificera företag och arbetsställen efter vilken verksamhet de bedriver. SCB ansvarar för klassifikationen SNI, men det är Skatteverket som ansvarar för inhämtandet av SNI-koder. Det sker i samband med att företagen registrerar sina verksamheter hos Skatteverket. Mer info om undergrupper till SNI finns på SCB:s hemsida.⁷

Besöksnäringen består av följande SNI-koder i denna rapport:

SNI-kod	Beskrivning
49390	Annan landtransport av passagerare
55101	Hotellverksamhet med restaurangrörelse
55102	Drift av konferensanläggningar
55103	Hotellverksamhet utan restaurangrörelse
55201	Vandrarhemsverksamhet
55202	Stugbyverksamhet m.m.
55300	Campingplatsverksamhet
56100	Restaurangverksamhet
77210	Uthyrning och leasing av fritids- och sportutrustning
79110	Resebyråverksamhet
79120	Researrangemang
79900	Turist- och bokningsservice
90010	Artistisk verksamhet
90020	Stödtjänster till artistisk verksamhet
90030	Litterärt och konstnärligt skapande
90040	Drift av teatrar, konserthus o.d.
91020	Museiverksamhet
91030	Vård av historiska minnesmärken och byggnader och liknande sevärdheter
91040	Drift av botaniska trädgårdar, djurparker och naturreservat
92000	Spel- och vadhållningsverksamhet
93111	Drift av skidsportanläggningar
93112	Drift av golfbanor
93113	Drift av motorbanor
93114	Drift av trav- och galoppbanor
93119	Drift av sporthallar, idrottsplatser och andra sportanläggningar
93120	Sportklubbars och idrottsföreningars verksamhet
93130	Drift av gymnanläggningar
93191	Tävling med hästar
93199	Övrig sportverksamhet
93210	Nöjes- och temaparksverksamhet
93290	Övrig fritids- och nöjesverksamhet

⁷ [Standard för svensk näringsgrensindelning \(SNI\)](#)

Bilaga 4. Utbildningsgrupperna

Svensk utbildningsklassifikation (SUN) används för klassificering av utbildning. SUN ger förutsättningar för att framställa jämförbar statistik och analys av befolkningens utbildning och det svenska utbildningssystemet. SUN består av en nivå- och en inriktningsindelning. Den senaste versionen av SUN är SUN 2020. För att underlätta statistiksammanställningar har ett antal utbildningsgrupper skapats utifrån nivå och inriktning. Det finns utbildningsgrupper inom inriktningarna nedan:

0 Allmän utbildning
1 Pedagogik och lärarutbildning
2 Humaniora och konst
3 Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration
4 Naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik (IKT)
5 Teknik och tillverkning
6 Lant- och skogsbruk samt djursjukvård
7 Hälso- och sjukvård samt social omsorg
8 Tjänster
9 Okänd

Mer info om SUN och utbildningsgrupperna finns på SCB:s hemsida.⁸

⁸ [Svensk utbildningsnomenklatur \(SUN\)](#)